

Ne csak ilyenkor figyeljünk egymásra!

A fenti cím jelzi a legnagyobb tanulságát a „Figyeljünk a környezetünkre! Figyeljünk egymásra!” lakossági megkerdezésnek.

Március eleje óta a COVID 19 koronavírus világvilágjáró hatásaként szinte mindenkit érintve karanténba került az ország. A szigorú szabályok betartása kapcsán sokan jelezték, hogy milyen rossz, hogy az országos állapot bizonytalanságai mellett arról sem lehet tudni, hogy mi van a saját házuk táján, hogyan érinti az itt élőket ez a helyzet.

Annak érdekében, hogy erről hiteles képet kapjunk, egyrészt elkészítettünk egy kérdőívet a Lépés-Váltás projekt településeit érintően és azt eljuttattuk a lakosságnak. Online formában is kitölthetővé tettük, hogy minél többen tudjanak hírt adni magukról. Másrészt önkéntesek segítségével interjút készítettünk a térség kulcsembereivel.

A lakossági kérdőívre 339 fő válaszolt, míg az önkéntesek 114 intézményvezetővel, vállalkozóval illetve civil szervezeti vezetővel készítették interjút. Ezúton is nagyon köszönjük mindenki-

nek, aki megtisztelte a térség lakosait, tapasztalataival, véleményével és javaslataival!

A lakossági kérdőívvel alap célunk a lakosság helyzetmegelérének feltárása volt. Vajon mit csinál a szomszéd, a különböző élethelyzetű emberek hogyan élik meg a koronavírus veszély tényét, hogyan érintik a változások a mindennapokban, az egészségével, a munkájával, a jövedelmével kapcsolatban, hogyan reagál, kitől kap segítséget, milyen tanulságokat lát? Az interneten, közösségi felületeken osztottuk meg a kérdőívet, és papír alapon is kiküldtük minden településen, amit adott helyre lehetett beadni, visszajuttatni.

A kulcsemberekkel készített interjúk a szervezetek tapasztalatait gyűjtötték össze. Mi jelentette a legnagyobb kihívást, kockázatot, volt-e a szervezetnek stratégiája a helyzet megoldására, kaptak-e segítséget, kitől, milyen formában, milyen változásokra volt szükség a működésben?

A kérdőív és az interjúk feldolgozása hosszabb időt vesz igénybe, de szeretnénk most egy rövid összefoglalót adni arról, hogy a válaszok milyen tanulságokat hoztak.

A kérdőív és az interjúk feldolgozása hosszabb időt vesz igénybe, de szeretnénk most egy rövid összefoglalót adni arról, hogy a válaszok milyen tanulságokat hoztak.

A lakossági kérdőív alapján nagyon komoly egészségügyi kihatásokról nem kaptunk visszacsatolást, de sokakat rosszul érintett a szokásos és számukra a biztonságot adó vizsgálatok elmaradása, az egészségügyi zárlat miatti műtétek kisebb beavatkozások elmaradása, a félelem, és a hozzátartozókért való aggodás.

A legnehezebben a helyzetet azok élték meg, akik elveszítették a munkájukat, vagy kevesebb jövedelmet tudtak szerezni.

A bezártság, elszigeteltség, bizonytalanság félelem mellett nehéz volt azoknak az egyedül élőknek, akik informatikai ismeretek hiányában még a kapcsolattartás más formáját sem élvezheték. Nehéz a vírusjárvány idején és a bezártságban pozitívumokat találni, mégis több olyan válasz is született, amit pozitívumként jeleztek vissza a résztvevők. Ilyenek például: a települési összefogás, az önkormányzati segítség, vagy a több ingyenesen elérhető tartalom az internetes felületeken, melyekből tanulni, ötleteket kapni lehet.

Az is pozitívum, hogy nagyon sokan jelezték, hogy újra volt idő olvasni, zenét hallgatni, együtt játszani. Többen elkezdtek gondozni a kiskerteket, ami közös örömforrás is lehet, és hozzájárul a saját természetű egészséges élelmiszerfogyasztáshoz. Több idő jutott barkácsolásra, házzépítésre, többen kezdtek el tudatosan mozogni, olyasmit tanulni, amire korábban nem jutott idő.

A családok helyzetében egyszerre hozott terheket, és örömeket a helyzet, hiszen egyik oldalról a szűkebb család most sokkal több időt töltött együtt, ami sokaknál a pozitívumok közé sorolódott, ugyanakkor a gyerekekkel való tanulás, az idő hasznos kitöltése, a kereső munka otthonról való elvégzése, a rend és rendszer működtetése nagyon komoly kihívást, plusz terhet is jelentett.

**NYÁRI TÁBOROK
A MIKROTÉRSÉGBEN '20**

Nyári Napközis Tábor Bikalon
Helyszín: Puchner Kastélyszálló és
Reneszánsz Élménybirtok
Program: úszás, kézműveskedés, 3D és
robotika

Turnusok:
2020.06.22-07.03.
2020.07.06-07.17.
2020.07.20-07.31.

Telentkezési határidő: 2020.06.10.

☎ :30/921-6390

Kreatív Észak-Hegyhát Tábor
Helyszín: Alsómocsolád
Program: élménytelő kalandozás
Alsómocsoládon 10-15 éveseknek

Időpont:
2020.07.20-07.24.

🌐 : alsomocsolad.hu

Észak-Hegyháti Digitális Archívum

Tisztelt Értékmentők!

Még 2017-ben kezdődött el Alsómocsolád Község Önkormányzata és a megyei feladatokat ellátó, pécsi székhelyű Csorba Győző Könyvtár együttműködése – kísérleti mintaprogram keretében – a teljes körű településtörténeti kutatás területén. Az induláskor a terveket akkor az ötletgazdák videó összeállításban rögzítették és tették közzé a Youtube-on, „Településtörténeti kutatás Alsómocsoládon a Csorba Győző Könyvtár együttműködésével” címmel.

A további részeredményeiről szakmai konferencián számoltak be a közreműködők, erről is látható összefoglaló „Településtörténeti Kutatás Alsómocsoládon 2. rész 2018.06.06.” címmel.

Ezt a különleges dokumentumot is ez a munka hozta felszínre:

Szeretnénk a településtörténeti kutatásokat kiterjeszteni az Észak-Hegyháti Mikrotérségi Unió többi tagjára: Bikal, Mágocs, Mekényes és Nagyhajmás településekre is.

Ebben sokakat szeretnénk aktivizálni, elsősorban és elsőként a helyi könyvtárosokra és a DJP közreműködőkre, értéktár bizottsági tagokra, települési mentorokra számítunk. Rajtatok keresztül elérhető a lakosság, a civil szervezetek, az egyház és minden olyan gazdasági társaság, és intézmény, ahol HELYTÖRTÉNET ÉRTÉKŰ FORRÁSOK érhetőek el.

A már meglévő gyűjtemények mellett szeretnénk az így összegyűjtött anyagot digitalizálni, és a helyi, térségi értéktárak mellett a Baranyai megyei digitális értéktárban is megőrizni, megmutatni.

A gyűjtött anyagok lehetnek tárgyak, könyvek (melyeket lefényképezünk), dokumentumok. Ez utóbbiak

- Formátumot tekintve lehetnek papír alapú dokumentumok, álló- és mozgóképek, esetleg hangfelvételek.

- A dokumentumok típusa szerint a sokféleség a legnagyobb érték. Családi fotók, képeslapok, meghívók, plakátok, emlékkönyvek, szórólapok, munkahelyi naplók, falukrónikák, helyi újságok, egyházi nyilvántartások (születési, keresztelői, házassági és halálozási kivonatok), gazdasági társaságok éves beszámolóí, jeles napokról megemlékezések, testvértelepülési találkozókat dokumentumai és persze az országos, megyei napilap cikkgyűjteményei éppúgy részei lehetnek az Észak-Hegyháti Mikrotérségi Helytörténeti Gyűjteménynek.

Ne csak ilyenkor figyeljünk egymásra!

Folytatás az 1. oldalról

A tágabb közösség az aktív válaszadók szerint jól vizsgázott. Sokaknak jól esett a gondoskodás a kapott maszkok és eszközök, a meleg étel eljuttatása a rászorulóknak, az elintézett bevásárlások, a megosztott ötletek, de leginkább a figyelem.

Érdeemes idézni egy ezzel kapcsolatos véleményt is: „igazából nem csak a segítségre van szükség, hanem a tudatra, hogy számíthatunk segítségre”. Az is kiderült, hogy többen szívesen segítenének korrepetálásban, közlekedésben, telefonos beszélgetésen keresztüli lelki segítségnyújtásban, ház körüli munkában és többen szívesen vállalnának települési önkéntes munkát is.

Visszatérő vélemény volt, hogy jobban kell figyelni az értékekre. Érték a családdal töltött idő, minden egészségben megélt időszak. Érték a tisztább levegő: „több szabadidő, kevesebb benzin”. Ilyenkor még inkább értéké válik a család és a barátok, a település tágabb közössége.

„Jó lenne, ha a szükségletek és a rendelkezésre álló segítség egymásra találnának” Ezt szolgálhatja a Lépés-Váltás projekt keretében elindított szívességszolgálat, ami nem pénzbe, sokkal inkább megosztott információkba, egy kis szervezésbe, több odafigyelésbe kerül. Ha segítségre van szüksége, vagy ha van ideje másoknak segíteni, mi szívesen leszünk összekötők!

Gyűjtjük a konkrét kéréseket és ajánlásokat, és ez a Családi Napon személyesen is megtehető.

A kulcsberekkel készített interjúk alapján a legnagyobb nehézséget az ügyfelekkel történő személyes kapcsolattartás, kiszolgálás lehetőségének elvesztése jelentette. A szervezetek működését leginkább a bizonytalanság, a tervezhetetlen jövő terhelte. A vállalkozások esetében komoly gond volt a szállítás akadozása, az alapanyag ellátás, az értékesítési csatornák szűkülése és az online csatornához való alkalmazkodás. A közigazgatási szervezetek esetében a gyors jogszabály változások, a változó körülmények sok új kérdést eredményeztek, amelyre válaszokat kellett találni, értelmezve az új jogszabályokat. A civil szervezetek egyrészt megnövekedett igénnyel, másrészt a vírus következtében lecsökkent erőforrással találták szembe magukat. Mind a három szektor esetében komoly felelősség hárult a vezetőkre a munkatársak védelme, az online iskola, a home office és a szervezet működésének fenntartása közötti egyensúly megtalálásában.

A feldolgozást követően láthatóvá válik az egyes szektorokra jellemző nehézségek, megoldások és jó megoldások is, melyeket majd szintén megosztunk az érdeklődőkkel.

Kedves mikrotérségi lakosok!

Minden közösség számára fontos, hogy múltjának értékei ne vesszenek el, azokat megőrizze a jövő nemzedékei számára is. Szépen gyarapodik a térség érték térképe.

Szeretnénk a segítségüket kérni az értéktár gyarapításához, hogy a digitális világ „térképére” is felkerüljünk.

A települési óvodai, iskolai közösségeket megőrző, gazdasági és természeti emlékeket felidőző, családi történethez kapcsolódó dokumentumokat, fotókat, tárgyi vagy személyes emlékeket, eszközöket, keresünk a lakosság körében.

Minden ilyen dokumentum segítené munkánkat és egyben térségünk értékeinek megismerését, bemutatását. Már azzal is nagy segítséget nyújtanak nekünk, ha csupán jelik a birtokukban lévő emlékek létezését.

Kérjük, ha saját átváltoztatott, fényképezett dokumentum van, amit rögzítésre oltathatunk, küldözni megmutatódnak, jelképes díjazásukkal támogatásban, a Digitális Jólét Programján vagy a Lépés-Váltás mentoroknál. Előre is köszönjük a segítségüket!

Lépés-Váltás a járványhelyzet alatt

Lépés-Váltás az Észak-Hegyháton címmel 2018 szeptembere óta zajlanak a térségünkben programok, képzések, előadások, workshopok. Készülnek tanulmányok, melyeknek célja, hogy az itt élők életszínvonalára, egészségre, munkaerőpiaci helyzetére, közösségi élete javuljon. Programjaink minden korosztálynak – csecsemőtől a nyugdíjasig –, és minden élethelyzetben élőknek szólnak.

Bizonyára Önök is találkoztak már Mikrotérségi Családi Napon, Sportnapon, Nemzetiségi fesztiválon a tájékoztató táblánkkal, vagy vettek részt Egészségfejlesztő rendezvényeinken, a Szülők Akadémiájának valamelyik előadásán. A kicsik tanultak mondókákat, dalokat a Zenekuckóban, a munkanélküliek kaptak segítséget álláskereséshez, vettek részt valamelyik képzésünkön, vagy épp kertészkedtek a

programban kapott vetőmagok felhasználásával.

Az eddig megvalósult programjainkról a <http://lepes-valtas.hu/> oldalon olvashatnak.

Természetesen a járványhelyzet a programunk megvalósítására is rányomta a bélyegét, hiszen nem tudunk – és előre láthatólag augusztus 15-ig – nem tudunk rendezvényeket, előadásokat szervezni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a megvalósítás leállt. Települési mentoraink továbbra is tartják a kapcsolatot a közösség tagjaival, igyekeznek online módon, vagy telefonon segíteni azoknak, akik a veszélyhelyzet miatt nehéz helyzetbe kerültek, vagy online korrepetálással segítenek a diákoknak. Készültek felmérések arról, hogy hogyan éljük meg a változásokat a járványhelyzetben, előkészítés alatt van a Térségi Ifjúsági Stratégia, rendszeresek az egyeztetések a polgármesterekkel. Igyekezünk mindenkinek segítséget nyújtani, aki krízishelyzetbe kerül és próbáljuk megtalálni azokat a lehetőségeket, amik segítenek a térség felzárkóztatásában most és a járvány elmúltával.

Úgy gondoljuk, hogy a térségünk legnagyobb problémája az elnéptelenedés, elöregedés, a fiatalok elvándorlása és a

gyenge jövedelemtermelő képesség. Mindezen problémákra a megoldást a közösségünk erejében, a helyben meglévő értékeink kihasználásában látjuk.

Ezért dolgozunk a Lépés-Váltás az Észak-Hegyháton című programban most és a járványhelyzet után is, amikor ismét szeretettel várunk mindenkit rendezvényeinken!

Zagyva Gabriella, szakmai vezető

Pályázati hírek

2020. április 30-ig benyújtásra kerültek a 2019-es NEA pályázatok elszámolásai. A legaktívabb pályázók a Nagyhajmási civil szervezetek voltak. A pályázatok által „virágosítás” történt a faluban, a polgárórság munka ruházathoz, a nyugdíjas egyesület tagjai névre szóló kötényekhez jutottak, a sportegyesület pedig ping-pong asztalt szerzett be. A Bikali Faluvédő- és Szépítő Egyesület is sikerrel zárta pályázatát.

A 2020-as pályázati időszakban is van nyertes pályázat: a Mágocsi Nyugdíjasok Egyesülete, illetve Mágocsi Német Nemzetiségi Egyesület pályázata is támogatott.

A Leader pályázatok tekintetében már több projekt megvalósult a mikrotérségben. A már megvalósult projekteknél a kifizetési kérelmek is benyújtásra kerültek. Az utolsó Támogató Okiratoknak is meg kellett érkeznie az elmúlt időszakban. Nagyon fontos, hogy a pályázatok végső megvalósítási határideje 2020. december 31. A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület tájékoztatása szerint a kifizetési kérelmek elbírálása átlagosan 5 hónap. A járványügyi vészhelyzetre való tekintettel az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy nem

kerít sort helyszíni szemlére, ezért javasoljuk, hogy már a kifizetési kérelmekhez is mellékeljenek részletes foto dokumentációt a támogatottak. A kifizetési kérelmek benyújtásánál gyakori hiba, hogy nincs írásos szakmai beszámoló, önértékelő nyilatkozat, illetve a projektábráról fotó. Figyeljünk ezek benyújtására is!

A Magyar Falu Program tekintetében eddig 9 db felhívás jelent meg 2020-ban és folyamatosan lehet számítani a további kiírásokra is.

Több „Hungarikum” pályázat is készül a mikrotérségünkben, ezek beadására 2020. június 01-től lesz lehetőség.

A már megítélt nemzetiségi tábor és kulturális pályázatok visszavonásra kerültek, helyettük „Nemzetiségi célú beruházási, felújítási, karbantartási tevékenységek” támogatására van pályázati lehetőség.

Mikrotérségi szinten, nagyon sok ember összefogásával és Alsómocsolád vezényletével benyújtásra került egy „Intelligens Vidék” pályázat,

mely más európai településekkel és térségekkel való kapcsolatok kialakítására, tapasztalatok cseréjére irányul. Bízunk a pozitív elbírálásban!

VI. Mikrotérségi Családi Nap
2020.09.12.
Mágocs

Terveink szerint a VI. Mikrotérségi Családi Nap új időpontban, szeptember 12-én kerül megrendezésre Mágocson, szokásosan játékokkal, vetélkedőkkel, helyi fellépőkkel, főzéssel.

Reméljük, hogy a jókedv jön és a vírus távozik!

Mi már várjuk!

Várunk ötleteket és önkénteseket!

Társadalmi felzárkóztatási projektek Mágocson

„KÖZÖSEN ÉLHETŐBB LAKÓKÖRNYEZETÜNKÉRT, MINDENNAPJAINKÉRT” MÁGOCSON – TOP-5.2.1-15-BA1-2016-00002

„Mágocs Város Önkormányzata 75 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatást kapott a TOP-5.2.1-15-BA1-2016-00002 kódszámú „Közösen élhetőbb lakókörnyezetünkért, mindennapjainkért” Mágocson című projekt megvalósítására. A projektet Mágocs Város Önkormányzata konzorciumi partnerségben valósítja meg a Baranya Megyei Önkormányzati Hivatallal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel, valamint az Alapítvány Alsómocsoládért szervezettel.”

2018-ban két egymásra épülő, a társadalmi felzárkóztatást, valamint ehhez kapcsolódóan infrastrukturális fejlesztéseket is tartalmazó pályázat kezdődött el Európai Uniós támogatással Mágocson.

A Jelenlét Házban zajlik a programok legjáva, mint például a **Gyermek és Ifjúsági Klub**, ami végigkíséri a projektet az elejétől a végéig, heti 2 alkalommal. A gyerekek mindig az évszakhoz illő játékokkal játszhatnak, emellett a klubvezető minden alkalommal figyel arra, hogy előkerüljenek a készségfejlesztő társasjátékok is, de levezetésnek a különféle színezőket is szívesen veszik elő.

Az **Ezermester Klub** egyik alkalmán a klubtagok egyik társuknál segédkeztek, kicseréltek egy rosszul szigetelő ajtót, így ennek köszönhetően a tél további részét már melegben tölthette el az ezért végtelenül hálás kisgyermekes család. A korábban lezajlott **Munkaerő-piaci Tréninget** követő **Munkaerő-piaci Tanácsadáson**, az év

első alkalmán a résztvevők tájékoztatást kaptak a 2020-as munkaerő-piaci változásokról, az aktualitások mellett párónismereti feladatban vettek részt az érdeklődők.

A **Közösségi Rendezvények** közül, ahol virágot ültetnek, szemetet szednek, kirándulnak vagy éppen a nagyobb ünnepeket tartják meg, egyértelműen a gyermekek számára a legizgalmasabb esemény mindig az, amikor év végén

megérkezik hozzájuk a Tél-apó. Ez 2019 végén is így történt, izgatottan várták a mikulást énekekkel, versekkel, cserében pedig megkapták tőle a várva várt ajándékokot.

A **Felzárkóztató, esélyteremtő Klub** kis csoportos

korrepetáló órái jelentik talán a legnagyobb segítséget a gyerekek számára, ugyanis az iskolai lemaradásokat pótolhatják, plusz órában készülhetnek fel a dolgozatokra, vagy a pótvizsgára.

A Hétköznapi Praktikum és az Ez csak természetes klub után lezajlottak már az egészségügyi programok is, a szűrővizsgálatok, az Életmód Tanácsadó Klub, valamint az Egészségnap, ahol különféle egészséges ételek sorakoztak fel, nagyon sok mérés és prevenció tanácsadás volt, mégis a legsikeresebb a Wiwe készülék volt, mellyel ujjrátétellel mérhettek pillanatok alatt EKG-t.

Áprilistól a koronavírus járvány szabályai szerint korlátozva voltak a közösségi találkozások, így a megszokott rend átalakult.

A szabályok:

- Egyesével lehet a Jelenlét Házba bemenni ügyintézn!
- Kertben, tornácon egymástól 2 méter távolságot kell tartani, hogy ne csoportosuljanak a várakozók!
- Belépéskor kézmosás, kézfertőtlenítés!
- Max. 2 fő tartózkodhat egy helységben, 1,5 m távolságban, szájmáskban és kesztyűben!

Amiben folyamatos segítségre lehetett és lehet számítani:

- szociális ügyintézés (levelek, kérvények)
- tanulástámogatás iskolásoknak
- munkaerő-piaci tanácsadás

Gyerekesély program

Az EFOP-1.4.2-16-2016-00023 „Gyökerek és szárnyak” című „Gyerekesély” projekt keretében folytatódik a munkánk, a „Pályaválasztási programsorozat” már Mágocson és Vásárosdombón is lezárult és megkezdődött a „Neked való- életre való” programsorozat Vásárosdombón.

Az elkövetkezendő időszakban a Hegyháti járás többi Mikrotérségi központjában (Gödre, Mindszentgodisa, Sásd) is megtartjuk a foglalkozássorozatokat. A program zárásaként pedig módszertani segédanyag készül, mely mindenki számára elérhető lesz, praktikus információkkal, a tapasztalatok összegzésével.

Kiadja: Észak-Hegyháti Unió Nonprofit Kft. • 7342 Mágocs, Szabadság u. 39. • Tel: +36 72/451-110 • Felelős szerkesztő: Halmi Gáborné • E-mail: unio@magocs.hu • Megjelenik 1500 példányban • A lap ingyenes • Tördelés LiArt digital Kft., Szekszárd • Nyomtatás: Böcz Sándor nyomdász, Szekszárd

